

C. I. SCHARLING

3. januar 1879 — 13. august 1951.

Da budskabet om biskop, dr. phil. C. I. Scharlings død naaede os, der var hans yngre venner og medarbejdere i Grundtvig-Selskabet, var »Grundtvig-Studier« 1951 allerede trykt; men vi følte det umuligt at udsende vor aarbog, som netop var et af hans hjertebørn, uden paa disse blade at mindes hans indsats som Grundtvig-forsker, som medstifter af Grundtvig-Selskabet af 8. september 1947 og som dets første formand.

Som søn af professor Henrik Scharling, hvis polemiske indstilling til Grundtvig er kendt, var Carl Immanuel Scharling ikke opfostret til at blive en Grundtvig-elsker; men fra to sider maatte han, efterhaanden som perspektiverne for bedømmelsen og tilegnelsen af Grundtvig forlængedes, drages mod ham: baade det varigt værdifulde i Grundtvigs syn paa kirken og hans opfattelse af menneskelivet blev med aarene mere og mere inspirationskilder for Scharling, i hans forkyndelse som i hans literære arbejder. Af Scharlings afhandlinger om Grundtvig maa især fremhæves de to største: hans smukke studie »Naturfølelsen hos Grundtvig« (1927) og »Kristi Genkomst og Kødets Opstandelse. Det eskatologiske hos Grundtvig« (Grundtvig-Studier 1950). Biskop Scharling holdt et foredrag om det sidstnævnte emne paa Grundtvig-Selskabets aarsmøde i Aarhus 1949 og vilde egentlig have udarbejdet det til en bog; paa min bøn gjorde han imidlertid sit arbejde færdigt til »Grundtvig-Studier«, hvis redaktion han til det sidste fulgte med levende interesse.

Scharlings hovedværk, hvormed han overraskede alle, der vidste, hvor mange krævende opgaver han havde i sin bispetid, under daglig kamp med sygdom, er den indgaaende undersøgelse: »Grundtvig og Romantiken, belyst ved Grundtvigs Forhold til Schelling« (1947). Dette værk, som ogsaa kommende forskning vil vide at værdsætte, er et vidnesbyrd om Scharlings fineste egenskaber som forsker. En hjertelig grebthed af det store emne: Grundtvigs ungdomskamp, er forenet med en vaagen kritik, en klart udredende skelneevne; saaledes genoplever og vurderer han, hvad der tiltrak og hvad der frastødte hos Grundtvig i Romantiken. Under redegørelsen for de mange enkelttræk, ogsaa i de efterladte papirer, holdes de store linier klare.

Grundtvigs opgør med Schelling forstaas i lyset af kirkefædrenes kamp mod Gnosticisimen, Luthers mod sværmerne og Barths mod Idealismen: »Det, der sker, er, at *det bibelsk-reformatoriske Kristendomssyn* kommer til Bevidsthed om sig selv og sit umistelige Indhold og derfor rejser sig med Vælde mod Anskuelser, som under Navn af Kristendom udhuler det, som for det bibelsk-reformatoriske Syn er Kristentroens urokkelige Grundlag«. Men trods det aabne brud bevarer Grundtvig dog Romantikens sans for det menneskelige aandsliv i dets mangfoldige ytringer og i dets tilgrundliggende enhed. Spændingen mellem kristelig koncentration og menneskelig vidde i Grundtvigs gerning gjorde beskæftigelsen med hans indsats saa aktuel for en mand, der som Scharling gerne vilde være brobygger mellem det menneskelige og det kristelige.

Scharlings værk fremkom kort efter, at Grundtvig-Selskabet var blevet stiftet i Ribe Bispegaard natten til den 8. september 1947. Sammen med stiftsprovst, dr. theol. Villiam Grønbæk var biskop Scharling en uforlignelig vært for nogle yngre Grundtvigforskere; i et par dage havde vi, fra morgen til aften, drøftet den nyere Grundtvigforsknings veje og midler, med biskoppen som samtalerens naturlige midtpunkt. Da klokken slog 12 i bispekantoret, hvor Martensen, Mynster og Henrik Scharling — som det syntes, undrende — stirrede ned fra væggene, blev vi da enige om at stifte et selskab, der skulde være et frit og aabent forum for arbejdet med Grundtvigs mangesidede indsats, og fra begyndelsen blev biskoppen formand.

Biskop Scharlings altid redebonne, vennesæle og inspirerende ledelse af Grundtvig-Selskabet er nu afsluttet. Vi mindes i taknemmelighed en lang række samvær, under aarsmøder og foredrag og mange forhandlinger; stedse var de berigende; i sjælden grad var hans harmoniske personlighed egnet til at lede et forskerarbejde, hvori baade kirkens og det humane aandslivs synspunkter begge har deres ret og som bedst lykkes, hvor de kommer paa talefod. Biskop Scharling forenede en aaben, vid og rig menneskelighed med en stille og stærk forankring i det grundkristelige. Vi vil bevare mindet om ham som en faderlig ven og ære hans navn som Grundtvig-Selskabets første formand.

Ejby, 18. august 1951.

Henning Høirup.